

El públic del Festival de Torroella assisteix a l'alliberament de la memòria de l'esclavatge de l'Àfrica i Amèrica Llatina

Savall davant les 'músiques del món'

ESCENARIS

Jorge de Persia
Torroella de Montgrí

Les rutes de l'esclavatge 1444-1888 que ahir ens va proposar Jordi Savall a l'escenari inaugural del Festival de Torroella de Montgrí –amb el cartell de *sold out*– ens porten fins al començament de la memòria de la humanitat a través de textos recitats i de música, en una escena plena de color per la diversitat dels participants, dels vestits i del color musical de les propostes, d'indole molt diversa, que ens fan arribar aquests notables intèrprets de La Capella Reial de Catalunya, Hespèrion XXI i el mexicà Tembembe Ensamble Continuo.

Ha passat l'auge que fa uns quants anys omplia els escenaris de "músiques del món", com si n'hi hagués de fora del món. Aquelles músiques portaven als nostres escenaris una visió-espectacle de sons organitzats que en origen solen ser més que música per convertir-se en paraula sagrada, diàleg amb les divinitats, pactes propiciatoris i, fins i tot, de curació i d'expulsió d'espèrits del mal que animen el trànsit.

I Occident, que ha traduït tot el que semblava aborigen, en diu música medicinal, i de l'acte del trànsit, inspiració. Músiques que generen en origen "entusiasmes" en el sentit etimològic. I arriben a l'escenari

GLORIA SANCHEZ / NORD MEDIA

Savall i els seus conjunts al concert inaugural de Torroella, que va acabar exhaurint les entrades

com a simples músiques desposseïdes de temps, espai i transcendència, tret del que aquí considerem experiència estètica.

En aquest cas, però, aquestes músiques s'integren feliçment en un discurs ben estructurat i argumentat sobre el fenomen de segles que va ser –i és– l'esclavitut. Escla-

vitut, força de treball, dominació colonial, encara avui present, fins i tot en formes elegants que el feminisme intenta desterrar amb el seu esperit d'igualtat. Esclavitut en un altre sentit, que empeny a les nostres costes milers de persones que pretenen sobreviure. Aquesta és la veritat d'aquelles músiques del

món que decoraven escenaris com ullals d'elefants als museus.

Savall i el seu equip han elaborat un discurs amb testimonis històrics, algunes músiques d'Occident i la majoria de procedents d'aquells pobles que van patir l'esclavitut, interpretades per coneixedors de cada llenguatge musical. No hi ha

transcripció al nostre. Cadascú canta la seva història amb els seus instruments, vestits i llengua.

La varietat musical és gran. La interpretació dins de la llibertat i la particularitat de l'escenari, molt atractiva. És veritat que alguns conjunts de vegades es fan de repetició de tema melòdic, però també hi ha contrapunt i polifonia en les memòries de l'esclavitut de l'Àfrica, Portugal, Espanya i Amèrica Llatina.

La Capella Reial, Hespèrion XXI i els mexicans Tembembe es van sumar a 'Les Rutes de l'esclavatge 1444-1888'

na. És curiós assenyalar que la colonització de països del nord, com Anglaterra a Amèrica del Nord, es va fer dins de l'òptica de Sant Jordi, que mata el drac, mentre que la colonització espanyola i en part portuguesa va captivar de manera orfeica, més agustiniana, el *salvatge*, que incorpora a la seva economia d'exploració. D'una banda, hi va haver mescla, i també esclavitut. I, de l'altra, mort i substitució.

Una ocasió única, doncs, per celebrar l'inici del Festival de Torroella, en què Savall i el seu equip dignifiquen a través de l'art la idea de llibertat, igualtat i compromís. ●